

LEKTOR JĘZYKA ANGIELSKIEGO

1. Informacje ogólne

Głównym celem zawodowym lektora języka angielskiego jest prowadzenie zajęć indywidualnych i grupowych w szkołach językowych lub innych placówkach kształcenia. Lektor pracuje ze słuchaczami o zróżnicowanych poziomach zaawansowania znajomości języka i w różnym przedziale wiekowym. Zadaniem lektora jest indywidualne podejście do każdego z klientów bądź grupy szkoleniowej (dopasowanie tematyki, sposobu prowadzenia zajęć itp.). Ponadto lektor jest odpowiedzialny za opiekę metodyczną i językową swoich klientów, zapewnienie odpowiednich środków dydaktycznych.

Pracę lektora języka angielskiego można zaliczyć do grupy zawodów wychowawczych o działalności związanej z nauczaniem, gdzie dominują czynności werbalne i umysłowe. Wykonywanie tego zawodu wiąże się z intensywnymi kontaktami z ludźmi, ważna jest płynność słowna, jasne i poprawne formułowanie i wypowiadanie myśli, śmiałe występowanie przed grupą, umiejętność uczenia innych. Głównym narzędziem pracy lektora jest głos, zatem istnieje ryzyko powstawania chorób zawodowych związanych z aparatem mowy, ponadto ciągła praca z ludźmi może prowadzić do wypalenia zawodowego. Praca lektora jest zaliczana do zawodów o małym obciążeniu fizycznym, jednak może się wiązać z dużym obciążeniem psychicznym.

Lektor języka angielskiego pracuje w salach wykładowych, praca ma charakter indywidualny, dominują w niej czynności zrutynizowane, nadzór jest symboliczny.

Czas pracy zazwyczaj wynosi 3-6 godzin dziennie, jest zmienny i zależy od dostępności czasowej słuchaczy. Pełnienie obowiązków zawodowych może odbywać się w dni wolne od pracy, jednak nie jest to koniecznością, a zależy od samego pracownika. Praca lektora języka angielskiego wiąże się z odpowiedzialnością społeczno-moralną.

2. Wymagania

Podstawowym wymaganiem jest znajomość języka angielskiego oraz umiejętność przekazywania wiedzy w sposób przystępny i zrozumiały. Kandydata na to stanowisko powinny cechować zainteresowania społeczne związane z umiejętnością nawiązywania kontaktów interpersonalnych, prowadzeniem zajęć indywidualnych i grupowych dla osób w różnorodnym przedziale wiekowym, wyjaśnianie różnych typów problemów.

Istotne jest, aby lektor języka angielskiego miał takie cechy jak: wytrwałość, cierpliwość, życzliwość w stosunku do słuchaczy, panowanie nad własnymi emocjami. Ważna jest także umiejętność współdziałania i łatwość przechodzenia z jednej czynności do drugiej, konsekwencja w działaniu. Osoba zatrudniona na tym stanowisku powinna wykazywać się samodzielnością, inicjatywnością oraz odpornością psychiczną.

Wymagania fizyczne dotyczą ogólnej sprawności. Dla osób pracujących w tym zawodzie najważniejsza jest sprawność narządu słuchu oraz aparatu mowy. Przydatny jest dobry wzrok (prawidłowa ostrość wzroku).

3. Czynniki utrudniające zatrudnienie w zawodzie

Bezwzględnym przeciwwskazaniem jest nosicielstwo chorób zakaźnych i choroby pasożytnicze, gdyż praca w tym zawodzie łączy się z bezpośrednim kontaktem z uczniami. Praca ta nie może być również wykonywana przez osoby, które nie posługują się językiem polskim w piśmie (osoby głuchonieme).

Czynnikiem utrudniającym pracę w zawodzie jest niepełnosprawność narządu słuchu, która nie może być skorygowana aparatem słuchowym w przypadku co najmniej jednego ucha, gdy niemożliwa jest komunikacja werbalna.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

4. Możliwość zatrudnienia w zawodzie osób z niepełnosprawnością

4.1. Osoby z dysfunkcją narządu ruchu

Osoby z dysfunkcją kończyn dolnych mają możliwość wykonywania zawodu, po identyfikacji indywidualnych barier i racjonalnym dostosowaniu technicznych i organizacyjnych warunków środowiska pracy oraz stanowiska pracy. Dysfunkcja kończyn górnych niewielkiego stopnia umożliwia pracę w zawodzie.

4.2. Osoby z dysfunkcją narządu wzroku

Zawód lektora języka angielskiego może wykonywać osoba niewidoma i słabowidząca z różnymi dysfunkcjami narządu wzroku, pod warunkiem zapewnienia jej odpowiednich pomocy technicznych wynikających z niepełnosprawności oraz odpowiedniego przystosowania środowiska i stanowiska pracy, a także organizacji pracy.

4.3. Osoby z dysfunkcją narządu słuchu

Osoby słabosłyszące

Zawód mogą wykonywać osoby słabosłyszące w przypadku zapewnienia im odpowiednich pomocy technicznych oraz właściwego przygotowania środowiska i stanowiska pracy, np. pod kątem stworzenia możliwości percepcji sygnałów alarmowych. W przypadku osób słabosłyszących wymagana jest odpowiednia korekcja słyszenia, umożliwiająca komunikację werbalną za pomocą aparatu słuchowego.

Osoby głuche i głuchonieme

Możliwość zatrudnienia osób głuchych i głuchoniemych (dotyczy tylko osób posiadających znajomość języka polskiego w piśmie) jest ograniczona. Osoby te mogą wykonywać zawód na wybranych stanowiskach pracy warunkowo, po

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

racjonalnym dostosowaniu zakresu zadań, identyfikacji indywidualnych barier i przystosowaniu środowiska oraz stanowiska pracy (pod względem technicznym i organizacyjnym).

Wykluczona jest praca dydaktyczna w charakterze nauczyciela szkolnego lub akademickiego.

4.4. Osoby z epilepsją

Osoby chorujące na padaczkę mogą wykonywać zawód pod warunkiem, że napady padaczkowe występują sporadycznie i są one sygnalizowane przez aurę, występują głównie wieczorem lub w nocy, nie powodują zbytniego zmęczenia i stosunkowo szybko następuje regeneracja sił po ich wystąpieniu oraz przebieg choroby nie prowadzi do charakteropatii padaczkowej.

Osoby z epilepsją mogą być zatrudnione warunkowo, po racjonalnym ograniczeniu zakresu zadań do sytuacji, w których możliwy jest stały nadzór i ewentualna szybka pomoc.

5. Potrzeba przystosowania stanowiska pracy do potrzeb i możliwości osób z niepełnosprawnością

5.1. Osoby z dysfunkcją narządu ruchu

Osoby z dysfunkcją kończyn górnych

Osoby z niewielką dysfunkcją kończyn górnych mogą potrzebować ograniczenia lub eliminacji zadań wymagających dużej sprawności rąk i palców oraz zastosowania indywidualnych pomocy technicznych, usprawniających pracę przy komputerze i biurową czy obsługę urządzeń. Osobom z dysfunkcją jednej kończyny górnej mogą być potrzebne pomoce techniczne (ortezy, protezy), ułatwiające lub umożliwiające im pracę, w tym obsługę komputera. Obecny stan technologiczny dotyczący dostosowywania sprzętu komputerowego do potrzeb osób ze znacznymi

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

dysfunkcjami kończyn górnych pozwala na korzystanie z niego osobom z porażeniami i przykurczami. Dostosowanie może dotyczyć obsługi klawiatury komputerowej (z nakładką ograniczającą, z dużymi klawiszami czy dotykowej) lub myszy z dużymi trackballami.

Osoby z dysfunkcją kończyn dolnych

Osobom z niewielką dysfunkcją kończyn dolnych, jeżeli jest to możliwe, należy tak zorganizować pracę oraz ograniczyć zakres zadań, aby mogła być wykonywana w pozycji siedzącej.

Osoby poruszające się o kulach mogą potrzebować zainstalowania uchwytów i poręczy ułatwiających wstawanie i podpieranie w czasie stania. Kolejna możliwa adaptacja to dostosowanie przestrzeni stanowiska pracy i wysokości położenia blatów biurka, stołu do indywidualnych potrzeb pracownika oraz umieszczenie wykorzystywanych urządzeń w najbliższym zasięgu rąk pracownika. Do indywidualnych potrzeb pracownika z niepełnosprawnością należy przystosować również siedzisko – powinno ono dysponować regulowaną wysokością, uchylnym siedziskiem, regulowanym podnóżkiem, blokadą kół, regulowanym lub indywidualnie profilowanym oparciem tylnym, regulowanymi i odchylanymi podłokietnikami.

Osoby nawet ze znacznym uszkodzeniem kończyn dolnych, w tym z amputacją nóg, mogą być zatrudnione, ponieważ praca może być wykonywana w pozycji siedzącej.

Osoby ze znaczną dysfunkcją kończyn dolnych, poruszające się na wózkach inwalidzkich, potrzebują likwidacji barier architektonicznych w miejscu pracy oraz w drodze do zakładu pracy. W miejscu pracy istnieje potrzeba powiększenia przestrzeni manewrowej wokół stanowiska pracy, dostosowania przestrzeni stanowiska pracy i wysokości położenia blatu biurka do indywidualnych potrzeb oraz zapewnienia dostępności do szaf i szafek czy regałów na odpowiedniej wysokości, bez konieczności manewrowania wózkiem. Konieczne jest również usunięcie i

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

zniwelowanie barier architektonicznych na terenie toalet, parkingów, chodników, podjazdów, drzwi wejściowych, podłóg wewnątrz budynku.

Ważne jest także zainstalowanie uchwytów w odpowiednich miejscach, aby ułatwić przesiadanie się osoby z niepełnosprawnością z wózka bądź na wózek.

Z uwagi na ograniczoną mobilność, wykonywanie obowiązków wymaga właściwej organizacji pracy.

5.2. Osoby z dysfunkcją narządu wzroku

Osoby z dysfunkcjami narządu wzroku dającymi się skorygować szklami optycznymi powinny korzystać ze szkielec optycznych lub soczewek kontaktowych.

W przypadku osób słabowidzących wymagane jest też dobre doświetlenie miejsca i stanowiska pracy, wprowadzenie kontrastowej kolorystyki ścian i podłóg pomieszczeń, stosowanie kontrastowego wyposażenia wewnątrz względem podłóg i ścian oraz eliminacja potencjalnych źródeł oślnienia.

Na stanowisku tym można zatrudnić również osoby z wszelkimi dysfunkcjami narządu wzroku, pod warunkiem odpowiedniego dostosowania zakresu obowiązków do rodzaju upośledzenia widzenia oraz organizacji pracy. Pomocna jest stała lokalizacja przedmiotów i urządzeń, wyznaczenie wewnętrznych dróg komunikacyjnych.

Osoby z zaburzeniami widzenia po zmroku powinny mieć odpowiednio doświetlone światłem elektrycznym pomieszczenie i stanowisko pracy.

Osoby nadwrażliwe na światło powinny mieć odpowiednio oświetlone stanowisko pracy, tak aby ograniczyć oślnienie bezpośrednie i odbiciowe, a stosowane oprawy powinny cechować się możliwie najmniejszą jaskrawością.

Pomocne jest również specjalne oprogramowanie (np. edytory tekstu powiększające litery i grafikę).

Osoby niewidome mają możliwość używania komputera w systemie bezwzrokowym (bez użycia monitora) lub z wykorzystaniem oprogramowania udźwiękowiającego. Zatrudnienie osoby niewidomej na wybranych stanowiskach

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

pracy wymaga wprowadzenia odpowiedniej organizacji pracy, np. wskazane jest prowadzenie zajęć dla małych grup. Ponadto potrzebne byłoby zainstalowanie poręczy wzdłuż ciągów komunikacyjnych, stała lokalizacja elementów środowiska i stanowiska pracy, zróżnicowanie faktury podłóg, ograniczenie lub eliminacja hałasu i tła dźwiękowego. Konieczne jest dublowanie sygnalizacji optycznej dźwiękiem lub sygnalizacją wibracyjną. Nieodzowna jest współpraca z osobami sprawnymi.

5.3. Osoby z dysfunkcją narządu słuchu

Osoby słabosłyszące

Osoby słabosłyszące powinny korygować słuch za pomocą aparatu słuchowego (zwłaszcza w częstotliwościach pasma mowy) w stopniu umożliwiającym komunikację werbalną (słuch wydolny socjalnie), co jest szczególnie ważne w przypadku osób prowadzących działalność dydaktyczną. Zaleca się ograniczenie hałasu tła oraz pogłosu w pomieszczeniu pracy – w celu poprawy warunków percepcji dźwięku oraz poprawy warunków komunikacji werbalnej.

Zaleca się również rozszerzenie sygnalizacji ostrzegawczej o sygnalizację świetlną lub wizyjną uzupełniającą dźwiękowe sygnały bezpieczeństwa w miejscach potencjalnego przebywania pracownika (drogi komunikacyjne, pomieszczenie pracy, toaleta, pokój socjalny itp.), sygnalizację wibracyjną lub opartą na przewodnictwie kostnym, informującą o ewentualnym niebezpieczeństwie.

Ponadto zaleca się, aby w miarę możliwości urządzenia teleinformatyczne, takie jak telefon, komputer itp., były dostosowane do aparatów słuchowych (np. mogą być wyposażone w systemy pętli indukcyjnej lub FM). Urządzenia komunikacyjne mogą być również wyposażone w sygnalizację wizyjną, drganiową lub opartą na przewodnictwie kostnym.

Zgodnie z zasadami profilaktyki medycznej, osoby, u których występuje m.in. odbiorcze trwałe podwyższenie progu słyszenia (również gdy dotyczy tylko jednego ucha), nie mogą wykonywać czynności realizowanych w warunkach hałasu.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Pomocny w pracy jest wewnętrzny system komunikacji z osobami słyszącymi.

Osoby głuche i głuchonieme

(dotyczy tylko osób potrafiących posługiwać się językiem polskim w piśmie)

Istnieje bardzo ograniczona możliwość zatrudnienia osób z tego rodzaju niepełnosprawnością. Osoby głuche lub głuchonieme powinny pracować na wybranych stanowiskach, w zespołach, gdzie nie ma konieczności kontaktowania się z osobami spoza zespołu. Zatrudnienie takiej osoby wymaga właściwej organizacji pracy, ewentualnie współpracy tłumacza języka migowego oraz wprowadzenia wewnętrznego systemu komunikacji z osobami słyszącymi w zespole pracowniczym. W komunikowaniu się z zespołem współpracowników pomagają również znaki bądź symbole ułatwiające szybkie porozumiewanie w trakcie pracy. Dodatkowo niezbędne jest zapewnienie bezpieczeństwa pracy poprzez zainstalowanie np. sygnalizacji świetlnej, wizyjnej lub wibracyjnej informującej o ewentualnym niebezpieczeństwie w miejscach potencjalnego przebywania pracownika (drogi komunikacyjne, pomieszczenie pracy, toaleta, pokój socjalny itp.) lub o stanie wykorzystywanych urządzeń.

Zaleca się, aby osobie z tego rodzaju dysfunkcją przydzielony był opiekun na wypadek ewakuacji.

Niemożliwa jest praca dydaktyczna w szkołach czy na wyższej uczelni.

5.4. Osoby z epilepsją

Osoby chore na padaczkę, które uzyskały akceptację lekarza specjalisty, powinny pracować na wybranych stanowiskach pracy, w zespole. Praca powinna być nadzorowana, spokojna, niewywołująca stresów i napięć, które mogłyby prowokować napady.

Osoba z padaczką wykonująca ten zawód powinna dobrze znać swoją chorobę i umieć szybko rozpoznawać aurę poprzedzającą napad.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Współpracownicy powinni być poinformowani, w jaki sposób, w razie wystąpienia napadu, mogą prawidłowo udzielić pomocy.

Uwaga. Każdy przypadek zatrudnienia osoby z niepełnosprawnością oraz przystosowania stanowiska pracy do potrzeb i możliwości tej osoby należy rozpatrywać indywidualnie.

**Ramowe
Wytyczne**

w zakresie projektowania obiektów, pomieszczeń
oraz przystosowania stanowisk pracy
dla osób niepełnosprawnych o specyficznych potrzebach

CIOP **PIB**